

NIKIFOR

MALARSTWO

Nikifor /ok.1895-1968/ Łemko z Krynicy, nazywał się Drowniak, ale na całym świecie zasłynął jako Nikifor Krynicki. Jeden z najwybitniejszych w dziejach malarstwa artystów z kręgu sztuki umownie określanej „naiwną”. Jest na pewno jedną z najbardziej niezwykłych postaci sztuki XX w. w Europie. Człowiek, który dzieciństwo spędził w wielkiej biedzie i przez większą część życia tworzył w bardzo trudnych warunkach materialnych, pod koniec życia dostąpił zaszczytu wystawiania swoich obrazów w galeriach w wielu krajach świata, zyskał międzynarodową sławę.

Nikifor był bardzo mocno związany uczuciowo z Krynica i z Łemkowszczyzną, gdzie mieszkał i tworzył, których widoki wyraził w malarstwie w sposób tak piękny i osobisty, jak nie uczynił nikt inny. Malarstwa uczył się sam od najmłodszych lat. Uważał, że posiadając talent artystyczny ma „obowiązek” malować obrazy dla tych ludzi, którzy sami malować nie potrafią. Został obdarzony wrodzoną „absolutną malarską intuicją”, pozwalającą mu dokonywać w sposób nieomylny zestawień kolorystycznych, którymi zachwycają się wybitni znawcy malarstwa.

Zdecydowana większość obrazów Nikifora to akwarele i w tej technice wykonane zostały w okresie międzywojennym prace, które uznawane są za najlepsze w jego dorobku. W późniejszych latach Nikifor stosował także gwasze i kredki. Rysunki wykonane ołówkiem są szkicami z ostatnich lat życia.

Zanim artysta został w pełni doceniony, co nastąpiło dopiero pod koniec lat 50. XX w., przez całe dziesiątki lat rozkładał swój przenośny warsztat artystyczny mieszczący się w skromnej drewnianej walizeczce, w różnych miejscach w Krynicy, zwykle na kamiennym murku przy ul. Kazimierza Pułaskiego, prowadzącej z Krynicy w kierunku Tylicza. Próbował, z marnym skutkiem, sprzedawać swoje obrazki turystom i kuracjom jako „pamiątki z Krynicy”. Ci jednak, najczęściej mijali go obojętnie, nie znajdując zrozumienia dla twórczości malarza, z którym na dodatek trudno było się porozumieć, gdyż mówił w sposób bardzo niewyraźny, nie umiał też czytać ani pisać.

Jednymi z pierwszych, którzy zainteresowali się malarzem byli Andrzej i Ella Banachowie z Krakowa. Zaprzyjaźnili się z Nikiforem, napisali o nim szereg artykułów i kilka książek, urządzili też kilkanaście wystaw jego twórczości w kraju i za granicą. W ostatnich latach życia Nikifor cieszył się ogromną sławą, doczekał się wystawy w Warszawie w „Zachęcie” w 1967 r., swoje prace wystawiali razem z nim tak wybitni malarze jak Tadeusz Brzozowski, Jerzy Nowosielski i inni.

Te dowody uznania nie miały jednak wpływu na zmianę stylu życia artysty, który do końca swoich dni pozostał malarzem ulicznym w Krynicy. Obecnie bywa wymieniany jako jeden z dwóch, obok słynnego Andryego Warchola, najbardziej znanych malarzy pochodzenia łemkowskiego.

Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu posiada największą na świecie kolekcję prac Nikifora, która liczy ponad tysiąc obrazów, i pamiątek po artyście. Od 1995 r. działa w Krynicy-Zdroju Muzeum Nikifora będące filią muzeum nowosądeckiego. Mieści się ono w samym sercu uzdrowiska, w zabytkowej willi „Romanówka”, tuż przy legendarnym krynickim deptaku, na którym Nikifor spędził wiele chwil swego życia.

Zbigniew Wolanin
kurator Muzeum Nikifora

**Muzeum Pienińskie im. J. Szalaya w Szlachtowej
oddział Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu**

zaprasza na otwarcie wystawy

NIKIFOR **MALARSTWO**

14 czerwca 2022 r., godz. 17.00

w sali wystawowej w budynku Magazynu Studyjnego

**Muzeum Pienińskie
Szlachtowa, ul. Łemkowska 37**

Wystawa czynna od 14 czerwca do 31 sierpnia

organizator:

 MUZEUM OKRĘGOWE
w Nowym Sączu

INSTYTUCJA KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

 MAŁOPOLSKA

patronat medialny:

